

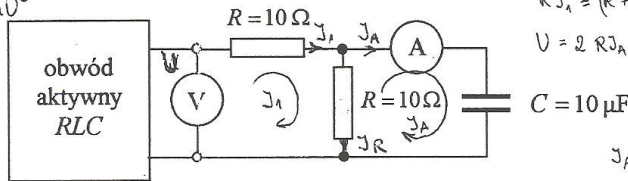
**„EUROELEKTRA”
OLIMPIADA ELEKTRYCZNA I ELEKTRONICZNA
Rok szkolny 2004/2005 - Etap drugi - Grupa elektroniczna**

Zestaw zawiera 5 zadań. Wszystkie zadania są jednakowo punktowane. Kolejność rozwiązywania jest dowolna.
Czas rozwiązywania: 120 minut.

Zad. 1

W układzie pokazanym na rysunku płynie prąd sinusoidalnie zmienny. Użyte mierniki wskazują wartości skuteczne. Oblicz wskazanie amperomierza, jeżeli woltmierz wskazuje 20 V, a mierzony przebieg ma częstotliwość $f = 3,18 \text{ kHz}$.

$$X_C = \frac{1}{\omega C} = \frac{1}{2\pi f \cdot C} = \frac{10^5}{2\pi \cdot 3,18 \cdot 10^3} \approx 5 \Omega$$

$$I_A^2 = I^2 - I_R^2 = \left(\frac{U}{R}\right)^2 - I_R^2$$

$$U = R I_A + (I - I_A) R$$

$$R(I - I_A) = \frac{U}{j\omega C} I_A$$

$$R I_A = \left(R + \frac{1}{j\omega C}\right) I_A$$

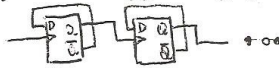
$$U = 2 R I_A + \frac{2}{j\omega C} I_A - R I_A$$

$$I_A = \frac{U}{R + \frac{2}{j\omega C}}$$

$$I_A = \frac{U_{sk}}{\sqrt{R^2 + \left(\frac{2}{\omega C}\right)^2}} = \frac{20V}{\sqrt{10^2 + 10^2}} = \sqrt{2}$$

Zad. 2

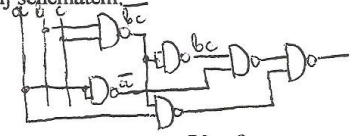
Zbuduj na przerzutnikach typu D 8-stanowy, szeregowy licznik zliczający wstecz w naturalnym kodzie binarnym (NB). Wyjaśnij jego działanie w oparciu o wykresy czasowe przyjmując, że przerzutniki D są wyzwalane narastającym zboczem sygnału zegarowego.

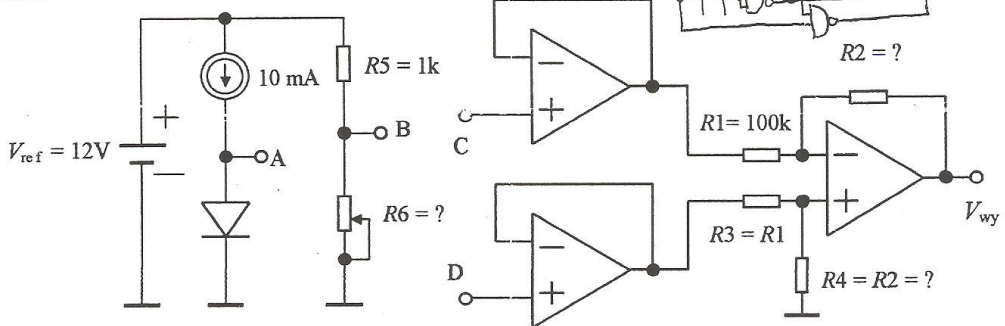
Zad. 3

Posługując się algebrą Boole'a, podaj realizację funkcji logicznej $f(a, b, c) = \bar{a}bc + ab + a\bar{c}$ przy użyciu minimalnej liczby 2-wejściowych bramek NAND. Rozwiązanie zilustruj schematem.

$$= \bar{a}bc + a(\bar{b}c) = \bar{a}bc + a\bar{b}c = \overline{\bar{a}bc} \overline{a\bar{b}c}$$

Zad. 4

Połącz punkty A i B z odpowiednimi wejściami wzmacniacza (punkty C lub D) oraz dobierz tak wartości rezystorów R_2 i R_6 , by zmiany napięcia na wyjściu wzmacniacza V_{wy} były wprost proporcjonalne do zmian temperatury oraz, by temperaturze minus 30°C odpowiadało napięcie wyjściowe minus 30 mV, a temperaturze 0°C , napięcie wyjściowe równe 0 V. Przyjmij, że temperaturowy współczynnik zmian napięcia na diodzie jest stały i równy $\frac{dU_d}{dT} = -2 \frac{\text{mV}}{^\circ\text{C}}$ (dla prądu polaryzującego 10 mA). Przyjmij ponadto, że spadek napięcia na diodzie wynosi 510 mV dla temperatury 100°C . Parametry wzmacniaczy operacyjnych, źródła prądowego oraz wartości rezystancji wszystkich rezystorów potraktuj jako stałe, niezależne od temperatury.

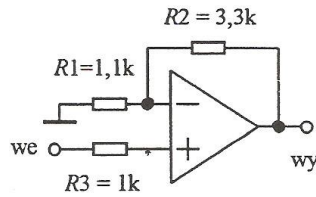
$$U_A = U_B = 410 \text{ mV dla } 0^\circ\text{C}$$

$$E_{10 \text{ mA}} = \frac{R_6 \cdot 12V}{R_6 + R_5} \quad R_6 = \frac{0,71 R_5}{12 - 0,71} = 62,89 \Omega$$

A - Inwertyng 2C
B - Inwertyng 2D

$R_2 = R_4 = \frac{1}{2} R_1$ żeby
zmiana U_{wy} odpowiadała $1 \frac{\text{mV}}{^\circ\text{C}}$
dla max zmiany temp. w przedziale A

Zad. 5

W układzie przedstawionym na rysunku wykorzystano wzmacniacz operacyjny, którego pole wzmocnienia (GBW – Gain Bandwidth Product) wynosi $f_1 = 4$ MHz, parametr *Slew Rate* ma wartość $SR = 10^4$ V/s, a napięcia zasilania są równe $+15V$ i $-15V$. Na wejście układu podano napięcie sinusoidalne o amplitudzie $A = 1V$ i częstotliwości $f = 100$ kHz. Sprawdź, czy sygnał na wyjściu wzmacniacza będzie miał także kształt sinusoidy, czy może będzie to sinusoida zniekształcona i w jaki sposób?

Opracowali:

Dr inż. Karol Aniserowicz
 Dr inż. Andrzej Karpiuk
 Dr inż. Walenty Owieczko

Sprawdził i zatwierdził:

Dr hab. inż. Ryszard Wojtyna,
 prof. nadzwyczajny ATR
 Przewodniczący Rady Naukowej
 Olimpiady „EUROELEKTRA”

$$SR = \omega \cdot A = 2\pi \cdot 100000 \text{ Hz} \cdot 3V_c$$

$$\approx 2 \cdot 10^6 \frac{V}{s}$$

$$U = A \sin \omega t$$

$$\frac{dU}{dt} = A \omega \cos \omega t$$

